

Dosarul nr. 3ra-151/23  
2-21005039-01-3ra-01022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Dodon)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

## Î N C H E I E R E

7 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Mitrofan Valeriu,  
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu împotriva Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții” cu privire la constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație, obligarea eliberării informației și repararea prejudiciului moral cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informația,

împotriva deciziei din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Mitrofan Valeriu și menținută hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

### c o n s t a t ă :

La 14 ianuarie 2021, Mitrofan Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții” cu privire la constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație, obligarea eliberării informației și repararea prejudiciului moral cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informația.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 7 decembrie 2020 a expediat o cerere privind accesul la informație cu nr. 09/20, prin care a solicitat ca administrația Centrului de Excelență în Construcții să-i elibereze copia filelor din Registrul documentelor de intrare ce cuprinde perioada august 2020, și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei pentru încălcarea dreptului privind accesul la informație.

A menționat că cererea a fost înaintată în baza art. 16 din Legea privind accesul la informație, care stipulează, că informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru furnizare, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

A explicat că, copia documentelor solicitate în prezenta cerere au un caracter public și nu cade sub incidența informației oficiale cu caracter limitat.

Totodată, a comunicat că prin cererea sus-menționată a solicitat informarea când poate să se prezinte la Centrul de Excelență în Construcții pentru a lua cunoștință și

efectua fotocopia documentelor solicitate în cerere exclusiv prin intermediul e-mail: xxxxx.

A obiectat că până la momentul depunerii acțiunii la 14 ianuarie 2021, nu i s-a eliberat copia documentelor solicitate în cererea privind accesul la informație cu nr. 09/20 din 7 decembrie 2020, fapt ce contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

A opinat că autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

A explicat că solicitarea formulată în cererea nr. 09/20 din 7 decembrie 2020, înregistrată la Centrul de Excelență în Construcții cu nr. 01-16/173 din 7 decembrie 2020, nu era pur formală, ci din contra, aceasta urmărea satisfacerea interesului de a cunoaște cum sunt gestionate resursele financiare de către administrația Centrului de Excelență în Construcții.

A accentuat că cererea de acces la informație conținea suficiente indicii, care ar fi permis unei autorități diligente identificarea și comunicarea informației ce-l interesa, însă Centrul de Excelență în Construcții acționând în mod deliberat, a ales să nu-i ofere răspunsul în termenul prevăzut de lege.

În contextul dat este de părere că luând în calcul comportamentul administrației Centrului de Excelență în Construcții, care denotă tendința de a acționa deliberat în vederea îngrădirii nejustificate a dreptului la informație i-au fost cauzate anumite suferințe psihice reieșind din miza pe care o avea la obținerea informației solicitate.

A punctat că principiul legalității, care este unul fundamental în statul de drept, obligă autoritățile să se conducă în activitatea lor exclusiv de lege și nu de emoții sau de frustrări, iar eventualele abuzuri din partea justițiabililor urmează a fi contracarate tot în limitele și potrivit procedurilor stabilite de lege.

Astfel, având în vedere vinovăția pârâtului la cauzarea prejudiciului, apreciază că suma de 5 000 lei este suficientă pentru a-i compensa orice prejudiciu de ordin moral cauzat prin refuzul de a furniza informația solicitată în cerere.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul art. 21, 22, 23, 24 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, art. 166, 167 Cod de procedură civilă.

A solicitat constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație de către IP „Centrul de Excelență în Construcții”, în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate în cerere, obligarea la eliberarea copiei filelor din Registrul documentelor de intrare ce cuprinde perioada august 2020, cerință solicitată în cererea privind accesul la informație nr. 09/20 din 7 decembrie 2020 expediată Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informație sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informație și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Prin hotărârea 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Mitrofan Valeriu.

La 10 decembrie 2021, Mitrofan Valeriu a depus apel împotriva hotărârii din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data 11 decembrie 2021 a prezentat motivarea apelului, cu respectarea termenelor prevăzute de art. 232 Cod administrativ.

Prin decizia din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Mitrofan Valeriu și menținută hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut prevederile art. 16, 20, 21, 23 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, care reglementează aspecte ce țin de termenele de satisfacerea a cererilor de acces la informație, plăți pentru furnizarea informațiilor oficiale, apărarea dreptului de acces la informație.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele cauzei, instanța de apel a conchis că prima instanță just a ajuns la concluzia cu privire la necesitatea respingerii acțiunii reieșind din faptul că Centrul de Excelență în Construcții a acționat transparent, în maniera revendicată de către Mitrofan Valeriu și cea prescrisă de lege, adică a emis o decizie/răspuns favorabil în furnizarea informației și totodată a comunicat despre intenția furnizării informației solicitate, cu condiția prezentării dovezii de efectuare a plăților pentru prelucrarea informației, așa după cum prevede art. 20 din Legea privind accesul la informație, însă răspunsul autorității publice pârâte a fost ignorat de reclamant, fapt care nu poate fi imputat furnizorului de informații.

Totodată, în circumstanțele în care s-a constatat netemeinicia pretențiilor reclamantului privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, subsecvent au fost respinse și pretenția de încasare a prejudiciului moral.

La 25 decembrie 2022, Mitrofan Valeriu a depus recurs împotriva deciziei din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 3 ianuarie 2023 a prezentat motivarea recursului.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate normele de drept material, fiind emisă fără o cercetare multiaspectuală a probelor anexate la materialele cauzei.

În același timp, în susținerea cererii de recurs a reiterat motive de fapt și de drept care au fost invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 2 februarie 2023, în adresa IP „Centrul de Excelență în Construcții” a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă aceasta recepționând copia recursului (f. d. 126, vol. II) nu și-a valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 noiembrie 2022, dispozitivul fiind notificat recurentului la data de 14 decembrie 2022, iar decizia motivată ce se solicită a fi casată la data de 30 ianuarie 2023, fapt ce se confirmă prin extrase din poșta electronică anexate la dosar (f. d. 93-94, vol. II). Astfel, recursul

depus la 25 decembrie 2022 și motivarea recursului prezentată la data de 3 ianuarie 2023, sunt în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Mitrofan Valeriu, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor

în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Mitrofan Valeriu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Mitrofan Valeriu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron